

POSTANOWIENIE

Dnia 7 października 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Sychowicz (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Bogumiła Ustjanicz

SSA Anna Kozłowska

w sprawie z powództwa T. K. i P. K.

przeciwko M. K., A. L. i K. L.

o ustalenie nieważności umowy,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 7 października 2010 r.,

zażalenia powodów

na postanowienie Sądu Apelacyjnego z dnia 6 kwietnia 2010 r., sygn. akt I ACa (...),

uchyla zaskarżone postanowienie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 6 kwietnia 2010 r. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę kasacyjną powodów od wyroku tego Sądu z dnia 24 lutego 2009 r. jako nieopłaconą w terminie.

W zażaleniu na to postanowienie powodowie, z powołaniem się na art. 380 k.p.c., zakwestionowali zasadność postanowienia Sądu Apelacyjnego z dnia 25 lutego 2010 r., poprzedzającego wydanie zaskarżonego postanowienia, którym powodowie zwolnieni zostali od kosztów sądowych w postaci opłaty od skargi kasacyjnej ponad kwotę 7.000 zł, a w pozostałej części ich wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych został

oddalony. Zarzucili naruszenie art. 102 ust. 1 i 2 u.k.s., art. 45 Konstytucji RP i art. 6 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności. Wnieśli o uchylenie zaskarżonego postanowienia oraz zmianę postanowienia Sądu Apelacyjnego z dnia 25 lutego 2010 r. poprzez zwolnienie powodów od opłaty od skargi kasacyjnej w całości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 380 k.p.c. Sąd drugiej instancji, na wniosek strony, rozpoznaje również te postanowienia sądu pierwszej instancji, które nie podlegają zaskarżeniu w drodze zażalenia, a miały wpływ na rozstrzygnięcie sprawy. Przepis ten znajduje odpowiednie zastosowanie także w postępowaniu zażaleniowym przed Sądem Najwyższym (art. 394¹ § 3 w zw. z art. 398²¹ k.p.c.), który na skutek zażalenia na postanowienie sądu drugiej instancji o odrzuceniu skargi kasacyjnej z powodu nieopłacenia jej w terminie, może rozpoznać poprzedzające je postanowienie tego sądu oddalające w całości bądź w części wniosek strony o zwolnienie od kosztów sądowych (opłaty od skargi kasacyjnej).

Jak wynika z uzasadnienia postanowienia Sądu Apelacyjnego z dnia 25 lutego 2010 r. powodowie posiadają stałe źródło dochodów w postaci świadczenia rentowego (650 zł miesięcznie) oraz wynagrodzenia za pracę (1.070 zł miesięcznie). Sąd Apelacyjny wymienił też konieczne wydatki, jakie muszą ponosić powodowie. Wymieniona wśród nich kwota 500 zł jako wydatek na wyżywienie (w ciągu miesiąca, i jak się zdaje obojgu powodów), nie wynika ze złożonych przez powodów oświadczeń i nie odpowiada realiom obecnej rzeczywistości. Trafnie Sąd Apelacyjny uznał, że powodowie nie są bez uszczerbku dla koniecznego utrzymania uiścić kwotę 14.000 zł tytułem opłaty od skargi kasacyjnej. Nie można jednakże podzielić poglądu tego Sądu, że są w stanie uiścić kwotę 7.000 zł.

Należy zwrócić uwagę, że w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji powodowie zostali zwolnieni częściowo od kosztów sądowych, tj. od opłaty od pozwu ponad kwotę 1.300 zł i w postępowaniu apelacyjnym zostali zwolnieni częściowo od kosztów sądowych, tj. od opłaty od apelacji ponad kwotę 1.000 zł. Rozstrzygając wówczas wnioski o zwolnienie od kosztów sądowych Sąd uznał zatem, że sytuacja majątkowa powodów, w jakiej się wówczas znajdowali, pozwala im na uiszczenie opłaty sądowej jedynie w takiej wysokości. Przyjmując, że powodowie powinni przygotować się finansowo do prowadzenia sprawy, nie można pominąć, że w sprawie tej ponieśli już wydatki związane z obowiązkiem uiszczenia kosztów sądowych w części, w której od kosztów tych nie zostali zwolnieni.

Z przytoczonych względów Sąd Najwyższy uwzględnił zażalenie i na podstawie art. 398¹⁵ § 1 zd. pierwsze w zw. z art. 394¹ § 3 k.p.c. postanowił jak w sentencji.